

משרד החינוך

דגשים בנוגע לפרסום הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון

1. ההצעה הזאת לפתרון בחינת הבגרות בעברית היא דוגמה, ובה כמה אפשרויות פתרון לשאלות הפתוחות, והיא אינה ממצה. במהלך הבדיקה ייתכן שייעשו שינויים ו/או הרחבות באפשרויות התשובה שמעריכי הבחינה יקבלו.
2. בפתרון שלהלן מובאות עיקר הסוגיות שהיו טעונות ליבון, אך יודגש כי בפתרון זה אין תשובות מלאות ומקיפות, המזכות בניקוד מלא. נדגיש כי מטבע הדברים ציון המבחן מורכב גם מגורמים נוספים שאינם מובאים בפתרון זה, ובהם: רמת ההתבטאות וניסוח התשובה, הקפדה על כללי הדקדוק והכתיב, התמקדות בעיקר, התבססות נכונה וראויה על הטקסט ועוד.
3. אם יתברר שנפלה טעות בהצעת הפתרון, תפורסם בתוך זמן סביר הצעה מתוקנת, והצעת הפתרון המתוקנת תהיה המחייבת. **ט"ח** (טעות לעולם חוזר) – בהצעת הפתרון עלולות ליפול טעויות, ואין בה כדי לחייב את מעריכי הבחינה לקבל תשובה שגויה.
4. על פי חוזר מנכ"ל טוהר הבחינות – תשע"ה/ה'29, נבחן בבחינת הבגרות מחויב לפעול על פי נוהלי טוהר הבחינות כדי להבטיח הליך בחינות אמין, הוגן ושוויוני. אם יתעורר חשד שהנבחן הפר את טוהר הבחינות, יחל הליך של **החשדת הבחינה**, כמפורט בחוזר. [קישור לחוזר המנכ"ל](#)

בהצלחה לנבחנים ולנבחנות!

משרד החינוך

הצעת פתרון לשאלון עברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11241, מועד חורף מאוחר, תשפ"א, 2021

חלק ראשון – הבנה והבעה (50 נקודות)

1. א. (4) לתחרות יש תועלת רבה.
ב. כותבת טקסט 1 מצדיקה את טענתה המרכזית באמצעות הבאת דוגמאות מתחומים שונים.
2. א. המסקנה העולה מן ההשוואה היא שלהישגיות יש יתרונות, והם עולים על אלה של התחרותיות.
ב. המושג שבא ידי ביטוי בפסקה ה בטקסט 3 הוא הישגיות. אחד המאפיינים של הישגיות הנזכרים בטקסט 2 הוא שהישגיות היא אישית לחלוטין ואינה קשורה בהשוואה לאדם אחר. ד"ר גאן המוזכר בטקסט 3 מיקד את תשומת הלב של בנו בשיפור התוצאה האישית שלו ולא בהשוואה לאחרים: "ד"ר גאן בחר שלא למקד את תשומת הלב של בנו בהשוואת ריצתו לשאר הילדים, אלא בשיפור שהשיג לעומת התוצאה הקודמת".
3. א. הבעיה היא שתחרות עלולה לגרום לחץ מופרז על הילדים. / כשהילדים אינם עומדים בציפייה לנצח בתחרות, הם מתאכזבים.
ב. ההורים מנסים להתמודד עם הבעיה באמצעות הכרזה שכל הילדים ניצחו / הימנעות מראש ממצבים של תחרות / הענקת גביעי השתתפות במקום גביעי ניצחון.
ג. לפי המומחים, דרך ההתמודדות של ההורים עם הבעיה אינה נכונה. לדעתם, תחרויות שנערכות מדי פעם עשויות לתרום להתפתחות הילדים, להכין אותם להצלחות ולהפסדים בחיים ולפתח אצלם מיומנויות חשובות כמו אמפתיה, התמדה וכו'.
4. הצעה לסקירה:
התפיסה הקלסית היא שלתחרות יש תועלת, אולם כשבדקים תפיסה זאת בתחומים שונים בחיינו מתברר כי היא אינה מדויקת משום שלתחרות נזקים רבים.
בתחום החינוך: התחרות בין הסטודנטים גורמת למגפת ההענקות באקדמיה (הפרנן, 2014). בתחום הספורט התחרות עלולה להוביל לפציעות קשות של ספורטאים משום שהיא גורמת לספורטאי להתאמן מעבר לגבולות היכולת שלו (הפרנן, 2014 וזך-מאור, 2016). לעיתים היא גורמת לתופעות, כמו רמאות ושימוש בסמים. הפרנן (2014) מציינת נזק נוסף המתבטא בקושי של ספורטאים לפתח כלים ליצירת קשרים חברתיים. גם בתחום המדע ניכרים נזקי התחרות והם באים לידי ביטוי בחוסר שיתוף פעולה בין מדענים, דבר שעלול לסכן את התפתחות המדע.
הדרכים להתמודדות עם הנזקים האלה הן לזהות בתוך עצמנו את הכישרון, הסבלנות והכישורים החברתיים ההכרחיים הנדרשים כדי לשתף פעולה זה עם זה (הפרנן, 2014). זך-מאור (2014) מציע לטפח סביבה הישגית במקום סביבה תחרותית, שכן הישגיות היא התמקדות האדם בשיפור הישגיו ולא בהשוואה להישגי אחרים.
– הפרנן, מ' (2014). תחרות קטלנית. אלכסון. אוחר מאתר alaxon.co.il.
– זך-מאור, ל' (2016). מהי הישגיות ותחרותיות בספורט סיבולת? אוחר מאתר shvoong.co.il.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11241, מועד חורף מאוחר תשפ"א, 2021

חלק שני – לשון (50 נקודות)

פרק א: שם המספר (חובה) (10 נקודות)

- 5. אלפיים ושמונה עשרה
- שלושים ושניים
- שלוש
- אחת-אפס
- חמישה עשר
- שבעת אלפים
- שתים עשרה
- שלושה
- שישה עשר
- שניים

יש לבחור באחד מן הפרקים: תחביר או מערכת הצורות.

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

- 6. א. (1) משפט מורכב
- (2) משפט איחוי
- (3) משפט מורכב

פסוקית נושא

- ב. (1) מי שאינו מנסה אינו נכשל.

איבר ב

איבר א

- (2) האסטרטגיה של התחרות מעודדת ריבים, ולעיתים קרובות היא פוגעת בשיתוף הפעולה בין עמיתים בעבודה.

פסוקית זמן

- (3) כשחברי הקבוצה משתפים פעולה ביניהם, יעילות העבודה גדלה.

ג. אינו – אוגד

הפעולה – לוואי

יעילות העבודה – נושא

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11241, מועד חורף מאוחר תשפ"א, 2021

- 7.
	מושא				נשוא	נרשא
	לואי	לואי	לואי	למשבר		
א.	העולמי?	הבנקאות	בענף		גרם	מה
- ב. אף על פי שהעתקת עבודות היא עבירה חמורה על תקנון האוניברסיטה, שיעור ההעתקות של עבודות עלה בחמישים אחוז בארבע השנים האחרונות.
  - העתקת עבודות היא עבירה חמורה על תקנון האוניברסיטה, ולמרות זאת שיעור ההעתקות של עבודות עלה בחמישים אחוז בארבע השנים האחרונות.
8. א. (1)+(2) בסביבה הישגית המאמנים בוחנים גם את איכות הביצועים של הספורטאים, ולא רק את תוצאות התחרות. (3) בסביבה הישגית המאמנים בוחנים את איכות הביצועים של הספורטאים ואת תוצאות התחרות.
- ב. זוג 1: התאוריה של ד"ר גאן ^{אוגד} נהפכה למעשה.
  - המתאבק ^{נשוא} הפך את יריבו על הגב.
  - זוג 2: אם ^{נשוא+נשוא} נעשה זאת, נזכה בפרס הגדול ביותר.
  - התחרות בין הספורטאים ^{אוגד} נעשתה קשה.
  - זוג 3: הישגיות ^{אוגד} היא הרגשה אישית.
  - בזכות נחישותה ^{נשוא} היא השיגה הישגים נאים.
- ג. (1) מושא
(2) הסגר
9. א. (1) המחשבה כי התחרויות מלחיצות את הילדים | מאפיינת הורים רבים. פסוקית לואי
- (2) ההנהלה ממעטת בתחרויות בבית הספר כי היא מעדיפה לימודים באווירה נעימה. פסוקית סיבה
- ההנהלה מעדיפה לימודים באווירה נעימה, ולכן היא ממעטת בתחרויות בבית הספר. / בשל ההעדפה ללימודים באווירה נעימה ההנהלה ממעטת בתחרויות בבית הספר.
- ב. (1) המעבדות מלאות במדענים מבריקים.
(2) המדענים / הם כבר לא מדברים זה עם זה בגלל הפחד.
(3) אחד מעמיתיהם / העמיתים ישיג הישגים מרשימים יותר משלהם.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11241, מועד חורף מאוחר תשפ"א, 2021

10. א. • (כמו) אמפתיה, התמדה ומשחק לפי התור
- מיומנויות (חשובות)
- מושא

ב. בארגונים רבים נהוגה שיטה של המרצת עובדים לפעולה באמצעות יצירת תחרות בין עובדים, אולם מחקר חדש מזהיר מפני יצירת תחרות כזו משום שהעובדים נהפכים ליריבים והארגון נהפך לשדה קרב. / אף על פי שמחקר חדש מזהיר מפני יצירת תחרות בין עובדים, בארגונים רבים נהוגה שיטה של המרצת עובדים לפעולה באמצעותה. בגלל התחרות עובדים נהפכים ליריבים והארגון נהפך לשדה קרב.

- ג. שם עצם שם תואר
מאמנים מיומנים מחזקים את החוסן הנפשי של המתאמנים שלהם ומנטרלים את הנטייה שלהם
 פועל
 שם תואר
 לתחרותיות מוגזמת.

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

השורש	הבניין	11.
ב-ו-א	הפעיל	מביאים
י-ו-כ-ח	הפעיל	הוכיחו
ת-ס-כ-ל	פועל	מתוסכל
י-ו-ת-ר	נפעל	נותרנו
ז-ה-י/ה	התפעל	יזדהו
מ-ל-א	קל	מלאות
ח-ו-ש	קל	חש

12. (1) • ר-צ-י/ה
- להרצות
- (2) • ק-נ-א
- לקנא
- (3) • י-ו-ע-ל
- לייעל
- (4) • ר-ו-ץ
- לרוץ
- (5) • י-ו-צ-א
- להוציא
- (6) • ב-נ-י/ה
- להיבנות

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11241, מועד חורף מאוחר תשפ"א, 2021

13. א. פגיעה – קל
התקדמות – התפעל
שיתוף – פיעל
הוזלה – הפעיל
שיחה – קל
השוואה – הפעיל
בקרה – פיעל
- ב. • מאמן
• שם תואר
• מפלה: פ-ל-י/ה, הפעיל
מרשים: ר-ש-ם, הפעיל
מוגבר: ג-ב-ר, הופעל
מאמן: א-מ-ן, פיעל

14. א. (1) איכות
(2) מקצוען
(3) פסלון
(4) כפית
- ב. קבוצה 1: מריבה
קבוצה 2: תפוסה
- ג. (1)+(2)

צורן נטייה	צורן גזירה
חשובות – מספר (רבות) ארוכה – מין (נקבה)	ראשון – סדר אתגרי – שם תואר צרפתית – שפה

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11241, מועד חורף מאוחר תשפ"א, 2021

15. א. מוגדרת
לזכות
מתקיימות
מוסיפה
מאתגרת
לציית
מפיקים
נחשבת
- ב. הנאה / הנאות
מאמצים
משימות
תוצאות
הסבר
השתתפות
השפעת / השפעות
ריגוש / התרגשות
תחושה / תחושות